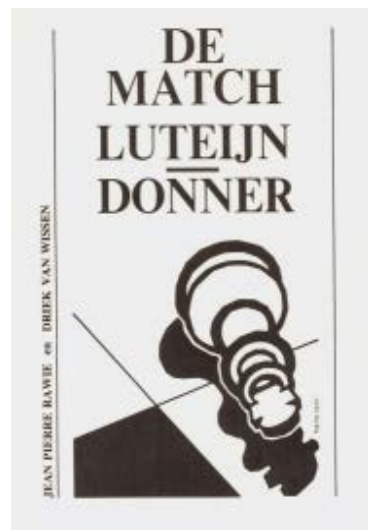

Schaken, dichten en dammen volgens Driek

Hans Meijer

De carrière van de Dichter des Vaderlands Driek van Wissen (1943–2010) begon met de publikatie van de bundel *De match Luteijn – Donner: een schaakcursus in twee maal twaalf sonnetten* (1976). Hij schreef deze bundel samen met Jean Pierre Rawie. Allebei Groningers. Begin jaren tachtig zag ik dit boekje bij boekhandel Van Stockum in Den Haag maar wist niet goed wat ik er van moest denken en vergat het te kopen. Deze misser heb ik inmiddels via bol.com recht kunnen zetten. Benieuwd naar de wijze waarop grootmeester Jan Hein Donner door jonkheer Folkert J. A. Luteijn steeds weer te grazen genomen wordt? Drie voorbeelden uit deze wat eenzijdige match zijn hier te vinden. Op de website van Renzo Verwer las ik dat Donner nog op dit boekje gereageerd heeft. De eerste keer negatief maar later, toen hij de schrijvers ontmoette, was hij heel positief en bleek zich toch wel vereerd te voelen.

Schaakgedichten van Van Wissen verschenen ook in het schaaktijdschrift *Matten*. In *Matten* 1 (2007) Fritz, in *Matten* 4 (2008) Bobby Fischer en in *Matten* 5 (2009) Schaakcafé.

In zijn rol van dienstdoende Dichter des Vaderlands mocht Van Wissen op 16 april 2005 de prijsuitreiking van het Nederlands kampioenschap dammen verbaal opluisteren. Hij sprak daar als verstokte bridger en schaker over het wijdverbreide vooroordeel dat nog steeds bestond ten aanzien van het dammen. Dammen lijkt immers in vergelijking met andere denksporten simpel en ongecompliceerd, maar Driek legde uit dat hij tot het besef was gekomen dat juist door de eenvormigheid en de schijnbare eenvoud van de regels er veel dieper moet worden nagedacht en dat er welbeschouwd veel meer achter steekt. De arrogantie van vooral de schakers jegens het dammen is volledig misplaatst. Van Wissen trok zelfs een vergelijking met zichzelf en de kritiek die door sommige critici op zijn poëzie geleverd werd. Zijn tegenstanders redeneren volgens hem eigenlijk net als de schakers en kennen zich, wellicht ten onrechte, veel meer diepgang toe. “En ik Driek van Wissen”, zo zei hij, “Ik ben de dammer onder de dichters!”

Ik denk dat Van Wissen gelijk heeft wat de diepgang van het dammen betreft. Laat ik dit toelichten aan de hand van een elegant miniatuurtje van de uit Senegal afkomstige damgrootmeester Ndiaga Samb (Bron: Frank Drost, Trouw 1991).

Oplossing: **1. 47-42! 38x40** (meerslag) **2. 39-33 28x39 3. 7-1 16x7 4. 1x41!! 36x38** (meerslag) **5. 21x45!! 35-40 6. 45x34** (2-0) Geraffineerd! De Excelsior van het dammen, maar dan van links naar rechts. Foto: Ndiaga Samb.

